

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΚΑΙ ΚΟΡΕΣΟΣ

[ἀρχαῖον διήγημα]



Καλλιρρόη ἦτο ὡραία κόρη τῆς Καλυδῶνος, ἀρχαιοτάτης πόλεως τῆς Αἰτωλίας, καὶ ὁ Κόρσεος ἱερεὺς τοῦ Διονύσου ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

Τὴν Καλλιρρόην ἐθαύμαζον οἱ Καλυδῶνιοι οὐ μόνον διὰ τὸ κάλλος ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς καὶ τὴν μεγαλοφροσύνην. Πόσοι προσήνεγκον εἰς αὐτὴν λατρείαν, πόσοι ἠθέλησαν νὰ συνδέσῃσι τὴν ἑαυτῶν τύχην μετὰ τῆς κόρης ἐκείνης! Ἄλλ' ὅμως ἡ ὑπερήφανος παρθένος οὐδένα ἀντήμειψε δι' εὐμενοῦς βλέμματος, πρὸς οὐδένα ἔστεργε νὰ τείνῃ ὡς μνηστῆ τὴν χεῖρα αὐτῆς. Ἐνεκα τούτου ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου ἐτιμᾶτο, ἀλλὰ δὲν ἠγαπᾶτο. Πάντες οἱ νέοι τῆς Καλυδῶνος ἐθαύμαζον αὐτὴν, ἀλλ' οὐδεὶς ἤλιπε νὰ λάβῃ τὴν Καλλιρρόην σύζυγον. Ἦρξατο σχηματιζομένη ἡ φήμη ὅτι ἡ θεόμορφος κόρη μέλλει νὰ καταστῇ ἱέρεια, ὅτι πέπρωται νὰ συνδέσῃ τὴν ἑαυτῆς τύχην μετὰ θεοῦ τινος.

Ἐν τῇ Καλυδῶνι ἐλατρεύετο ὁ Διόνυσος, καὶ ὁ Κόρσεος ἦτο, ὡς εἶπομεν, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τούτου ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Νέος καὶ αὐτός, ὡραῖος καὶ αὐτός, μεγίστης δὲ ἀπολαύων τιμῆς παρὰ τοῖς Καλυδωνίοις, ἔμαθεν ἡμέραν τινὰ λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν Καλλιρρόην, ὅτι πάντας ἀπέκρουσε τοὺς προσενεχθέντας μνηστῆρας, καὶ παραδόξως ἐπέισθη ὅτι ἡ πασίγνωστος κόρη ἦτο προωρισμένη εἰς αὐτόν. Ἐσπευσε λοιπὸν αὐτὸς νὰ υποβάλλῃ πρότασιν γάμου, ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις τοῦ δυστήνου Κόρσεου, ὅτε ἠγγέλθη εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται μετ' ἀποστροφῆς καὶ ἀγανακτήσεως! Ἔστειλε καὶ πάλιν τὸν ἑαυτοῦ θεράποντα εἰς τὸν οἶκον τῆς Καλλιρρόης, παρέχων σαφεῖς ἐξηγήσεις ὅτι αὐτὸς εἶνε τοῦ Διονύσου ὁ ἱερεὺς, ἀλλ' ἡ κόρη ἀνένδοτος. Ἐπαναλαμβάνει τὴν αἴτησιν ὁ Κόρσεος, συνδέει μάλιστα αὐτὴν μεθ' ἱκεσιῶν, ἐπισυναπτει πολλὰ καὶ πολύτιμα δῶρα, ἀλλ' ἡ Καλλιρρόη δηλοῖ σαφῶς ὅτι τσαύτην αἰσθάνεται πρὸς αὐτὸν ἀντιπάθειαν καὶ ἀπέχθειαν, ὅτιν ἐκεῖνος ἐκδηλοῖ πρὸς αὐτὴν ἀγάπην

καὶ ἀφασίωσιν. Τότε ὁ Κόρσεος ἐγένετο ἔξω φρενῶν. Καί, ἐπειδὴ ἡ ὀργὴ εἶνε μήτηρ κακῶν συμβουλῶν, ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου εὐχεται εἰς τὸν θεὸν νὰ τιμωρήσῃ τὴν Καλλιρόην ἐπὶ τῇ ἀρνήσει αὐτῆς.

Κατ' ἰδιόρρυθμον δικαιοσύνην ὁ Διόνυσος, ἐπακούσας τῆς εὐχῆς, ἀπέστειλε νόσον εἰς τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων τῆς Καλυδῶνος, νόσον μανίας, ἐξ ἧς ἐκεῖνοι ἔπραττον τὰ ἀτοπώτατα, κατ' ἄλλήλων ἐπιτιθέμενοι, καὶ ἔπειτα οἰκτρῶς ἀπέθνησκον. Ὁ Διόνυσος ἦτο, ὡς γνωστόν, ὁ θεὸς τοῦ οἴνου καὶ τῆς μέθης. Τοιαῦτα βλέποντες οἱ μέιαντες ἀπρόσβλητοι ὑπὸ τῆς νόσου Καλυδῶνιοι ἀπεφάσισαν νὰ πέμψωσιν ἓνα τῶν ἀρχόντων εἰς τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον τοῦ Διὸς καὶ ἐκ τῶν περιστέρων καὶ τῶν δρυῶν τοῦ μαντείου ἐκείνου νὰ μάθωσι τὸ αἶτιον τῆς τοιαύτης αὐτῶν κακοδομονίας καὶ συμφορᾶς. Ὁ Δωδιωναῖος θεὸς ἀπεκρίθη ὅτι εἶνε ἐξωργισμένος ὁ Διόνυσος καὶ ὅτι θὰ ἐξίλειωθῇ μόνον ἂν εἰς τὸν θεὸν θυσιασθῇ ἡ Καλλιρόη ἢ ἄλλος τις ἀντ' αὐτῆς !

Φαντάσθητε τὴν ἔκπληξιν τῶν Καλυδωνίων μαθόντων τὸ μάντευμα τοῦτο ! Ἄλλὰ τὸ κακὸν τῆς νόσου προὔχωρει, καὶ οὐδεμία ἄλλη διεκρίνετο σωτηρίας ἐλπίς. Ἡ δύστηνος Καλλιρόη εἶδεν ὅτι ὤφειλεν ἢ αὐτὴ ν' ἀποθάνῃ ἢ νὰ πείσῃ ἄλλον τινὰ νὰ θυσιασθῇ ἀντ' αὐτῆς. Ἄλλὰ ποῦ νὰ εὔρεθῇ ὁ ἄλλος οὗτος ; Πάντες ἐθαύμαζον, ὡς προείπομεν, τὴν Καλλιρόην, οὐδεὶς ὅμως ἠγάπα αὐτήν. Πάντας τοὺς ἐξέγοντας νέους τῆς Καλυδῶνος περιεφρόνησεν ἡ παρθένος, καὶ προσέβαλεν οὕτω τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν. Παρὰ τοῦ ἄλλου πλήθους, τοῦ ἀξέστου λαοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ τοιαύτην εὐγένειαν αἰσθημάτων, τοσαύτην αὐταπάρνησιν. Τί νὰ πράξῃ λοιπόν ; Καταφεύγει εἰς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς, καὶ ζητεῖ νὰ θυσιασθῇ ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῆς πόλεως. Ἄλλὰ ματαῖα ἢ παράκλησις. Οἱ γονεῖς ἀπέρριψαν τὴν πρότασιν, παρατηρήσαντες ὅτι, δόντες εἰς τὴν κόρην αὐτῶν τὴν ζωὴν, δὲν δύνανται ἕνεκα τῆς κόρης αὐτῶν ν' ἀπολέσωσιν αὐτοὶ τὴν ἰδίαν. Τοῦτο θὰ ἦτο συμφορὰ, ἣν οὐδεὶς ἄλλος ὑπέστη γονεὺς.

Ἀπελπισθεῖσα λοιπόν ἡ τλήμων Καλλιρόη, ὑπέκυψεν ἤδη εἰς τὴν θείαν μαντείαν καὶ τὴν φωνὴν τῆς πασχούτης πατρίδος, καὶ προσήγετο ἐστεμμένον θῦμα εἰς τὸν βωμὸν, ὡς προσέτασεν ὁ θεός. Ἄλλὰ τίς ἐμελλε νὰ θύσῃ αὐτὴν πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ Διονύσου ; Τίς ἄλλος ἢ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, ὁ Κόρσεος ; Ἦλθε λοιπόν ἡ στιγμή νὰ λάβῃ ὁ Κόρσεος τελείαν ἐκδίκησιν διὰ τὴν περιφρόνησιν, ἣν ὑπέστη, ἢ εὐχῇ τοῦ ἱερέως, ἣν ἐκεῖνος ἐκ βάθους ὀργισμένης ψυχῆς ὀπέτεινε εἰς τὸν Διόνυσον, ἐξεπληροῦτο. Καί

ἔξεπληροῦτο μάλιστα κατὰ τρόπον θαυμαστόν· τὴν ἐχθίκην εἰ-
λάμβανε διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν ὁ περιφρονηθεὶς ἱερεὺς!

Ἄλλὰ . . . ὅποια ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά! Ὅποσα καὶ ὅποια
συναισθήματα γεννῶνται ἐν αὐτῇ, συμπλέκονται, μάχονται καὶ
εἰς ἄλληλα μεταπίπτουσι! Πῶς ἡ χαρὰ μετατρέπεται αἰφνης εἰς
λύπην καὶ ἡ λύπη εἰς χαρὰν, ἡ ἀγάπη εἰς μῖσος καὶ τὸ μῖσος εἰς
ἀγάπην! Καθ' ἣν στιγμήν ὁ Κόρεσος, ἀνυψώσας τὴν χεῖρα, κα-
τεβίβαζεν ἤδη τὴν φοβεράν καὶ ἀπαστράπτουσαν μάχαιραν ἵνα
πλήξῃ τὸ θῦμα, ἵνα θυσιάσῃ τὴν Καλλιρόην, πλήττει αἰφνιδίως
καὶ θυσιάζει . . . ἑαυτὸν! Θελεῖ αὐτὸς ν' ἀποθάνῃ ἵνα σωθῇ ἡ
ὑπερήφανος κόρη. Ἄφ' οὗ ὁ γρησμὸς ἀπῆτει νὰ θυσιασθῇ ἡ Καλ-
λιρόη ἢ ἄλλος τις ἀντ' αὐτῆς, ἀφ' οὗ ὁ ἄλλος οὗτος ζητηθεὶς δὲν
εὔρεθη, ὁ Κόρεσος ἠθέλησεν αὐτὸς νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν γρησμὸν.
Καὶ πίπτει ὁ εὐγενέστατος ἱερεὺς σπαίρων πρὸ τοῦ ἐστεμμένου
θύματος, νεκρὸς πρὸ τῆς Καλλιρόης.

Ἡ μῆνις τοῦ Διονύσου ἐξιλεώθη. Ἡ νόσος τῆς πόλεως ἔπαυ-
σεν αὐθωρεῖ. Πάντες οἱ Καλυδῶνιοι θρηνοῦσι τὸν θεῖον ἱερέα. Οἱ
γονεῖς τῆς Καλλιρόης χαίρουσιν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῆς θυγατρὸς.
Ἄλλὰ ποῦ εἶνε ἡ παρθένος; Πῶς αὐτὴ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τοῦ
τόπου τῆς θυσίας συνεσταλμένη, κατηφής, βαρύθυμος; Ὀλίγην
ῥα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κορέσου προσεγγίζει ἡ Καλλιρόη εἰς
τὴν παρὰ τὸν λιμένα τῆς Καλυδῶνος κρήνην, καὶ ἐκεῖ διὰ τῆς
μάχαιρας, δι' ἧς ἐφονεύθη ὁ Κόρεσος, αὐτοκτονεῖ καὶ αὐτὴ! Δὲν
ἠδύνατο τοιαύτη κόρη νὰ ἐπιζήσῃ εἰς τοιαύτην θυσίαν. Τὴν μά-
χαιραν τοῦ Κορέσου ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν ἡ Καλλιρόη πρὸς ἀνά-
μνησιν δῆθεν τῆς αὐταπαρνήσεως ἐκείνου, καὶ τὴν μάχαιραν
ταύτην ἐνέπηξε μετ' ὀλίγον εἰς τὸ σιῆθος αὐτῆς, ὡσεὶ ἐνέκρυπτε
ζηλοτύπως τὸ τιμαλφέστατον τῶν κειμηλίων. Τὴν στιγμήν, καθ' ἣν
εἶδε πίπτοντα τὸν Κόρεσον, ἠγάπησε πρῶτην φοράν καὶ ἡ Καλ-
λιρόη. Καὶ ἠγάπησεν ἐκείνον, ὃν τοσοῦτον ἐμίσησε! Τοιαύτη ἡ
ἀνθρωπίνη καρδιά! . . .

Καὶ ἡ κρήνη τῆς Καλυδῶνος, παρ' ἣν ἀπέθανεν αὐτόχειρ ἡ
ῥαία νεᾶνις, ἔφερεν ἐπὶ χρόνον μακρὸν τῆς Καλλιρόης τὸ ὄνομα.